

Blåkulla

Föräldrakooperativa förskolan. Trygga barn i naturnära miljö.

Blåkulla förskolas

Plan mot diskriminering och kränkande
behandling 2019 – 2020

"Trygga barn i naturnära miljö"

1. Blåkullas värdegrund

Blåkullas normer och värden baseras på vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar och i enlighet med Förskolans läroplan Lpfö 98/18.

Trygghet: På Blåkulla ska liten som stor känna sig trygg, uppskattad och sedd för den de är

Detta uppnår vi genom att lyssna och samtala med varandra om alla människors lika värde samt lyfta att vi alla är olika. Varje individ blir sedd och respekterad. Vi har tydliga rutiner och en välkomnande miljö.

Nyfikenhet: På Blåkulla ska det finnas varierade möjligheter för alla att lära och upptäcka utifrån vars och ens intresse

Detta uppnår vi genom att på ett lekfullt sätt skapa lärande och utmanade situationer tillsammans med barnen. Vi utgår från barnens frågor och söker kunskap tillsammans.

Kreativitet: På Blåkulla ska varje barn få utrymme att utvecklas

Detta uppnår vi genom ge möjligheter och att skapa utrymme för samspel med barnen och att ta vara på deras fantasi, tankar och idéer. Miljön och verksamheten ska inbjuda till utveckling och lärande.

Glädje: På Blåkulla ska det kännas lustfyllt och stimulerande att vistas

Detta uppnår vi genom att på ett lekfullt sätt möta varandra med respekt och tilltro. Vi erbjuder en miljö som lockar till lek och samspel.

Natur: På Blåkulla värnar vi om naturen och djuren, och använder oss av "uterummet" och närmiljön i det pedagogiska arbetet

Detta uppnår vi genom att vistas mycket i skogen och närliggande miljöer. Vi lär oss genom att tillsammans upptäcka och utforska både stort och smått i naturen.

Engagemang: På Blåkulla ska alla känna sig delaktiga

Detta uppnår vi genom öppen och tydlig kommunikation. Föräldrar och personal har tydliga ansvarsområden med fokus på verksamheten och barnen bästa. Alla bidrar till ett gott och positivt klimat.

2. Styrdokument

FN:s barnkonvention

Barnkonventionen FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen, antogs 1989. Tanken med konventionen är att skapa ett samhälle som respekterar barnen i alla sammanhang. Konventionen ska också stärka barns roll både i familjen och i samhället i stort. Kapitel 6 i skollagen, Åtgärder mot kränkande behandling, grundar sig bland annat på barnkonventionens artikel 2, 3, 6, 12, 19 och 28. Dessa artiklar är därmed särskilt relevanta för likabehandlingsarbetet.

Artikel 2: Alla barn har lika värde och lika rättigheter. Inget barn ska diskrimineras. Det innebär bland annat att barn inte får diskrimineras på grund av exempelvis härkomst, funktionsnedsättning eller religion. Vidare får barn inte diskrimineras i förhållande till vuxna eller andra barn.

Artikel 3: Barnets bästa ska komma i främsta rummet, i alla situationer där åtgärderna på något sätt påverkar barn. Det gäller till exempel barnets utbildning, välfärd och hälsa.

Artikel 6: Handlar om att skapa en miljö för barnet som ger bästa tänkbara möjligheter till överlevnad och utveckling.

Artikel 12: Handlar om barnets rätt att uttrycka sina åsikter i alla frågor som gäller barnet.

Artikel 19: Alla barn har rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld, utnyttjande och vanvård när de är i föräldrarnas, andra vårdnadshavares eller annan persons vård. Samhället ska ha olika sociala program för att ge barnet och den som har hand om barnet stöd, liksom på andra sätt arbeta förebyggande.

Artikel 28: Alla länder som skrivit under barnkonventionen ska verka för ordning i skolan, utan att kränka barn och elevers värdighet.

Diskrimineringslagen 2008:567

Den 1 januari 2009 trädde den nya diskrimineringslagen i kraft. Lagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Skollagen 2010:800 (6 kap) Åtgärder mot kränkande behandling

Bestämmelserna i denna lag/kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn. Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns värdighet. En lärare, förskollärare eller annan

personal som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektor (Skollagen 6 kap 10§).

Läroplanen Lpfö 98/18

Förskolan vilar på demokratins grund. Därför ska dess verksamhet utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. En viktig uppgift för verksamheten är att grundlägga och förankra de värden som vårt samhälle vilar på. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan ska hålla levande i arbetet med barnen.

3. Definitioner

Vad är en kränkande behandling?

Ett uppträdande som kränker ett barns värdighet kan vara: - Fysiska, t.ex. slag och knuffar - Verbala/psykiska, som hot, svordomar och öknamn - Psykosociala, som utfrysning, alla går när man kommer, grimaser - Texter och bilder, som teckningar, lappar och fotografier

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder. Diskriminering används också som begrepp i fall där institutioner genom strukturer och arbetsätt upplevs som kränkande. De sju diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder och ålder

Trakasserier: Ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier är alltså diskriminering och kan utföras av vuxna gentemot barn eller mellan barn.

Kränkande behandling: Ett uppträdande som utan att vara diskriminering kränker ett barns värdighet.

4. Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleverksamhet.

Ansvariga för planen

Rektor och skyddsombud.

Blåkullas vision

Trygga barn i naturnära miljö.

Planen gäller från

2019-01-08

Planen gäller till

2020-01-08

Läsår

2019/2020

Barnens delaktighet

Barnen har varit delaktiga genom samtal om förskolans värdegrund men inte delaktiga i att ta fram denna plan.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Föräldrarna har varit delaktiga i värdegrundsplanen. De har fått information på föräldramötet och har där haft möjlighet att vara delaktiga i utformandet av denna plan.

Personalens delaktighet

Personalen har tagit fram planen tillsammans. Personalen arbetar enligt planen i sitt dagliga arbete med barnen, på APT, planeringsdagar och vid föräldrakontakter.

Förankring av planen

Information till föräldrar via mail och föräldramöte. Samtal vid samlingar med barnen.

5. Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Personalen utvärderade planen på utvärderingsdag i juni 2017. Vi har aktivt arbetat med planen och utvärderat på APT. Utifrån den utvärderingen har nya mål tagits fram.

Under vårterminen bestämdes det att satsa på vi-känsla och samhörighet på hela förskolan Blåkulla. Arbetslagen började jobba mer och mer tillsammans och skapa en förksola där alla hörde samman och tog sitt ansvar. Vi läste böcker om kamratskap, vi pratade om känslor och gjorde många samarbetsövningar, vilan präglades av känslorarbete i form av egen skapade känslöböcker. Vi spelades teater och skapades gemensamma projekt på gården. Vi arbetade också med starkt ledarskap där barnen har fått öva sig på att stå i centrum och ta plats i olika övningar, vi har också skapat många hejarramsor på Blåkulla under våren för att främja gemenskapen och samhörigheten. Under hösten har vi arbetat mycket i olika lek constellationer och vi har gjort en sammanställning av val av kamrater, både ur könsperspektiv, hierarkiskt perspektiv och kamratval. Det vi kan se är större lekgrupper, barnen leker i mer åldersblandade grupper och könsöverskridande. Barnen är mer inkluderande och lyhörda mot sina kompisar.

Inga incidentrapporter har gjorts under året. Vi har sett att det har brustit i händelserapporteringen då det inte funnits en tydlig mall. Vi har under hösten tagit fram ett nytt dokument. Detta för att säkerställa kvaliteten och att innehållet blir densamma. Vi har även förtydligat definitionen av vad en kränkande handling är.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Vi behöver tätare reflektioner av det vi har utvärderat. Vi behöver följa upp det vi utvärderade. Vi har tagit fram ett nytt arbetsverktyg för att kunna kartlägga verksamheten och den enskilda barngruppen.

Vårdnadshavarna har blivit mer införstådda i förskolans arbete mot diskriminering och kränkande handlingar. Vi anser att det är viktigt att föräldrarna får information kring planen och håller den levande. Planen utvärderas av personalen vid APT, planeringsdagar och presenteras för föräldrarna på föräldramötet i vår.

Barnen har varit mer delaktiga i demokratiska beslut både som rör den pedagogiska verksamheten och förskolan som helhet.

Årets plan ska utvärderas senast

Oktober 2019

6. Främjande insatser

Vi arbetar ständigt för att motverka kränkande behandling på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder hos barnet eller någon barnet har anknytning till.

Områden som berörs av insatsen utifrån kartläggningen

Kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder hos barnet eller någon barnet har anknytning till.

Mål och uppföljning

- Barnen och vårdnadshavare ska ha kännedom om vad en kränkande handling är och vad det innebär.
- Barnen och vårdnadshavare ska ha kännedom om barns lika värde oavsett kön och ålder.
- Kontinuerligt lyfta frågorna på APT, vid planeringsdagar och vid olika möten och samtal med föräldrar.

Insats

- Vi följer Blåkullas värdegrund och vision.
- Diskussionsfrågor tillsammans med vårdnadshavare.

- Vi uppmärksammar kränkande situationer som händer mellan barnen och arbetar vidare tillsammans med barnen.
- Personalen diskuterar vad en kränkande handling är och hur man motarbetar kränkande handlingar.
- Vi arbetar både med åldersblandade grupper och åldershomogena grupper. Vi erbjuder barn en mängd olika material och saker utan att benämna dem som "flick- eller-pojkleksaker".

Ansvarig

Rektor och personal

Datum när det ska vara klart

2020-01-08

7. Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Detta är ett kontinuerligt och pågående arbete där vi pedagoger ständigt observerar och samtalar om var, när och hur kränkande handlingar kan ske.

Vi har ständig dialog med barnen om hur vi är mot varandra. Vi har under hösten inlett ett arbete med Alfons vänskapsväska där dessa ämnen tas upp. Vid behov har vi tagit in extern hjälp.

Områden som berörs i kartläggningen

Kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder hos barnet eller någon barnet har anknytning till.

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

Vi har genomfört samtal med barn och föräldrar. I dialog med föräldrar har vi samtalat kring olika möjligheter att delge känslig information.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Vid planeringsdagar och vid APT har vi diskuterat utifrån kartläggningen. Detta arbete är ständigt och förekommer varje dag. Upplever vi att det finns ett större behov för diskussion och vidare åtgärd tar vi upp det på avdelningsmöten samt APT.

Kartläggning av barngruppen

- Vi har observerat att det förekommer grupperingar bland barnen som inte alltid är främjar alla barns rätt till lek.
- Vi har observerat att det förekommer fysiska, verbala och tysta kränkningar i barngruppen.

Resultat

Under vårterminen bestämdes det att satsa på vi-känsla och samhörighet på hela förskolan Blåkulla. Arbetslagen började jobba mer och mer tillsammans och skapa en förskola där alla hörde samman och tog sitt ansvar. Vi läste böcker om kamratskap, vi pratade om känslor och gjorde många samarbetsövningar, vilan präglades av känslorarbete i form av egen skapade känsloböcker. Vi spelades teater och skapades gemensamma projekt på gården. Vi arbetade också med starkt ledarskap där barnen har fått öva sig på att stå i centrum och ta plats i olika övningar, vi har också skapat många hejarramsor på Blåkulla under våren för att främja gemenskapen och samhörigheten. Under hösten har vi arbetat mycket i olika lek constellationer och vi har gjort en sammanställning av val av kamrater, både ur könsperspektiv, hierarkiskt perspektiv och kamratval. Det vi kan se är större lekgrupper, barnen leker i mer åldersblandade grupper och könsöverskridande. Barnen är mer inkluderande och lyhörda mot sina kompisar.

Vi pedagoger behöver alltid vara i närheten av platser och situationer där kränkande situationer kan ske. Vi pedagoger är medvetna om platser där det kan förekomma kränkningar till exempel vid gungorna och vindskyddet.

8. Förebyggande åtgärder

Områden som berörs av åtgärden utifrån kartläggningen

Gäller kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder hos barnet eller någon barnet har anknytning till.

Mål och uppföljning

- Ingen ska bli utsatt för diskriminering eller kränkande behandling.
- Barnen ska ha lika handlingsutrymme i alla situationer och miljöer oavsett ålder och kön. De ska kunna välja sina lekar utifrån sina intressen och förmågor utan att bli begränsade av stereotypa könsmonster.
- Barnen ska få förståelse för vad en kränkande handling är och vad det innebär att kränka någon och vad som menas att bli kränkt. De ska vara medvetna om vars och ens integritet, rättigheter och skyldigheter.
- Utvärderingen sker genom kontinuerliga observationer avseende barns lekar och deltagande i olika aktiviteter.
- Utvärdering sker genom att vi pedagoger utvärderar varje vecka vad som har hänt på "gården" och vid aktiviteter gällande kränkande behandlingar.
- Utvärdering sker vid APT två gånger i månaden och vid avdelningsplaneringar. Årets arbete utvärderas i juni.

Åtgärd

- Vi följer Blåkullas värdegrund
- Vi strävar efter att aktivt gå in i situationer där barnen utesluter varandra från sina aktiviteter eller vid kränkande handling.
- Vi har en öppen planlösning som gör att vi ser vad som händer i aktiviteterna. Genom att erbjuda olika miljöer och material ger vi alla barn möjlighet att utvecklas.
- Vi tar upp problem som uppstått direkt och vid behov på gemensamma samlingar.
- På måndagar har hela förskolan samling tillsammans där vi uppmärksammar alla barn.

Ansvarig

Rektor och personalen på Blåkulla

Datum när det ska vara klart

Oktober 2019

9. Rutiner för akuta situationer

Policy

Det ska råda nolltolerans mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i vår förskola.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Pedagogerna är närvarande vid alla situationer.

Pedagogerna har sett över miljön och vet vid vilka platser det tidigare har förekommit incidenter. Pedagogerna är medvetna om dessa platser.

Pedagogerna pratar kontinuerligt om vad som händer i barngruppen.

Åtgärder vid kränkning

Barn som kränker barn

- Den personal som uppmärksammar situationen bryter den och samtalar med berörda barn. (viktigt att betona det felaktiga i att bli kränkt)
- Arbetslaget dokumenterar händelsen
- Berörda föräldrar kontaktas
- Förskolechef informeras
- Upprätta händelserapport

Vuxna som kränker barn

- Säg ifrån direkt när en vuxen/personal/förälder kränker ett barn
- Be om samtal i enrum
- Klargör hur du upplevt situationen
- Prata med föräldrar
- Dokumentera händelsen

- Kontakta förskolechef som ansvar för utredning/uppföljning
- Förskolechefen samtalar med både den som hört/sett kränkningen och den som kränkts
- Uppföljning och åtgärdsplan upprättas

Vuxna som kränker vuxna

- Direkt tillsägelse
- Dokumentera
- Kontakta förskolechef
- Förskolechef informerar styrelsen

Barn som kränker vuxen

- Säg ifrån direkt
- Förskolechef samtalar med berörd pedagog.
- Förskolechef samtalar med vårdnadshavare och barn.
- Berörd pedagog skriver händelserapport.
- Uppföljningssamtal med de berörda genomförs med förskolechef.

Rutiner för uppföljning

Inom en vecka från incidenten ska ett åtgärdsprogram startats upp. Förskolechefen är ansvarig.

Rutiner för dokumentation

Den pedagogen som är inblandad i incidenten ska skriva händelserapporten, det ska ske innan dagen är slut. Dokumentationen ska innehålla, tid, plats, vilka som var närvarande och en beskrivning av vad som har hänt samt vilken åtgärd som ska göras.

Ansvarsförhållande

Pedagogen som skrev händelserapporten är tillsammans med förskolechefen ansvarig att följa upp det återgårdande arbetet.